

ΤΟ ΒΛΑΣΗ

Η ψητή γουρνοπούλα

Η ψητή γουρνοπούλα είναι συνδεδεμένη ιστορικά με τη Μεσσήνη που σε λίγο θα ενταχτεί και ο δήμος Βουφράδας. Να τι βρήκαμε για την ψητή γουρνοπούλα στο διαδίκτυο: «Ήδη, από την πρώτη Τουρκική κατοχή της Πελοποννήσου, οι Τούρκοι είχαν κτίσει στο βόρειο μέρος της Μεσσήνης, στην «Παλαιά Βρύση» το «Χαβούζ» και αργότερα του «Χόντζα» στα παλαιά σφαγεία στον δρόμο προς τη Μπούκα. Αυτά ήταν πέτρινες κατασκευές, για ομαδικό πλύσιμο ανθρώπων και ρούχων. Είναι γνωστό, ότι οι Τούρκοι, ανέκαθεν είχαν ροπή στην καθαριότητα (βλ. λουτρά χαμάμ) Κόντρα σε αυτό, ο ντόπιος Ελληνικός πληθυσμός, ανέπτυξε μια αμυντική στάση, σύμφωνα με την οποία επεδίωκε να ασχημίζει τα παιδιά του ώστε να μην μπαίνουν στο στόχαστρο των Τούρκων με τα φοβερά παιδομαζώματα που έκαναν. Πρώτο ήταν η αποφυγή κάθε σχέσης με την καθαριότητα. Αυτή την αμυντική αθλιότητα, την επιβεβαιώνουν οι περιηγητές Πάουβ και Σατωμπριάν, όταν αργότερα επισκέφθηκαν τον τόπο. Παράλληλα, είναι γνωστό, ότι οι Τούρκοι ως Μουσουλμάνοι, απέχουν του χοιρινού κρέατος μιας και το ζώο, θεωρείται θρησκευτικώς ως μιαιρό (καταραμένο από τον Προφήτη Μωάμεθ!) Έτσι οι πονηροί Νησιώτες, κατάφεραν, ενώ ο τόπος τους είναι προνομιακός και εύφορος, στην διάρκεια των 300 ετών της Τουρκικής κατοχής, να μην κατοικήσουν Τούρκοι στην Μεσσήνη! Αυτό φυσικά επετεύχθη με την αθρόα εκτροφή χιλιάδων χοίρων, οι οποίοι κυκλοφορούσαν εντός της πόλεως ακωλύτως! Φαίνεται, ότι αυτή η πολιτική των παμπόνηρων Νησιωτών, ήταν πολύ αποτελεσματική, αφού έφυγαν όλοι οι Τούρκοι από την Μεσσήνη και εγκατεστάθησαν στην Ανδρούσα, έτσι ώστε να εκτοπίσουν σχεδόν ολόκληρο τον Ελληνικό πληθυσμό από αυτήν, αφού η Ανδρούσα τότε είχε μόνο δύο Ελληνικές οικογένειες, παρ' ότι ήτο και έδρα της Επισκοπής. Πρέπει να γίνει σαφές, ότι η Ανδρούσα, τότε ήτο ένα φτωχικό μέρος από άποψη παραγωγικότητας, γι αυτό και ο Ανδρούσης Ιωσήφ ήδη προ της επαναστάσεως του 1821 είχε εγκατασταθεί στην Μεσσήνη ακριβώς γι αυτόν τον λόγο όπως ο ίδιος αναφέρει σε χειρόγραφο επιστολή του. Η χοιροτροφία στην Μεσσήνη, απέκτησε παράδοση 300 ετών και περιορίσθη σημαντικά μόνο μετά το 1920. Μέχρι τότε οι χοίροι «ήσαν πολλαπλάσιοι των ανθρώπων» όπως αναφέρει ειρωνικά, ο Ιατρός Π. Κορύλλος στο οδοιπορικό του «Από Πατρών έως Καλάμας» το 1890. Αν σκεφθούμε ότι οι κάτοικοι Μεσσήνης ήταν 7.000 το 1890, μπορούμε να φανταστούμε πόσοι ήταν οι εκτρεφόμενοι χοίροι! Το 1920, οι τεράστιες ειδοποιούν τον ντόπιο πληθυσμό: «Ειδοποιήσθε, από τον κ. Αστυνόμο, ότι από αύριο, απαγορεύεται να κυκλοφορούν γουρουνία στο δρόμο, διότι οι χωροφύλακες θα τα σκοτώνουν και να μην έχετε παράπονοοοοοοοοο!.....». Πραγματικά, όταν την άλλη μέρα οι χωροφύλακες εύρισκαν στην πλατεία κάποιο ζώο να κάνει τον περίπατό του, το στρίμωχναν μετέχνη και το τρυπούσαν με την μεγάλη ξιφολόγη (σακαράκα) που έφεραν πάντα αναρτημένη στην λουρίδα τους. Από την άλλη, οι ιδιοκτήτες των... αλήτικων «δολοφονημένων» ζώων, δεν δυσανασχετούσαν και πολύ, αφού αμέσως τα έβαζαν στην λαμαρίνα και τα έψηναν μαζί με το δέρμα του! Ακολούθως, τα έφερναν στην αγορά και η ζεστή γουρνοπούλα πουλιόταν αμέσως! Στο πανηγύρι όμως το ψήσιμο ήταν προγραμματισμένο είχε τεχνική ενώ η νοστιμιά του κρέατος είχε τα μυστικά της. Ο Θεόδωρος Μ. Τσερπές αναφέρει, ότι αυτή η νοστιμιά, οφείλετο, μάλλον στο επισταμένο ψήσιμο, μέσα στον παραδοσιακό φούρνο, που εκλείετο με ζυμάρι, ενώ η γουρνοπούλα σιγοψηνόταν με κλιματόβεργες. Ίσως πάλι και η διατροφή των ζώων που ήταν με λιοκόκκια (: = η μάζα που μένει μετά την εξαγωγή του ελαιολάδου χωρίς υπερυμπιεστές) να είναι μια άλλη συμπληρωματική εξήγηση. Σε κάθε περίπτωση λοιπόν αυτό το έθιμο, έχει καταγωγή την πόλη της Μεσσήνης, ένα έθιμο της Νότιας Πελοποννήσου που δημιουργήθηκε σε εύφορο τόπο, αφού ο τρόπος αυτός ψήσιματος είναι «αντιοικονομικός» μιας και δεν γίνεται εκμετάλλευση του δέρματος για παπούτσια («γουρνοτσάρουχα») είτε του λίπους για λάδι στο τηγάνισμα, όπως γινόταν στα φτωχότερα ορεινά μέρη, όπου η πλήρης εκμετάλλευση του γουρουνιού ήταν μια εν τη πράξη ανακύκλωση των υπολειμμάτων τροφίμων της οικογενείας τα δε προϊόντα του (παστό, καβουρμάς, λουκάνικα) αλλά και τα παραπροϊόντα του (λίπος, δέρμα) βοηθούσαν αποφασιστικά στην επιβίωση των φτωχών οικογενειών. Να υπογραμμίσουμε, ότι η ψητή γουρνοπούλα είναι ένα θαυμάσιο εδεσμο με λιγότερα μάλιστα λιπαρά από το μοσχαρίσιο κρέας, αν ο καταναλωτής αποβάλει το εμφανές λίπος! Αν μπορεί βεβαίως να αποστεί του πειρασμού, μπροστά στην τραγανή «γκόρτσα» και στα διάφορα «γλυκάδια» του ζώου, το οποίο ως και σήμερα ψήνεται σε φούρνος εξακολουθεί να είναι νοστιμότατο και προσφέρεται εν αφθονία, ζεστό και σχετικά φθινό καθ' όλη την διάρκεια της Πανηγύρεως της Μεσσήνης».

Όπου ανοίγει ένα σχολείο κλείνει μια φυλακή

Αυτό είχαν στο μυαλό τους οι πρόγονοί μας και μέσα σε αντίξοες συνθήκες δημιούργησαν παντού σχολεία. Σήμερα στην πολύπλευρη κρίση που ζούμε, στην κρίση του αξιακού συστήματος, συνέχεια σχολεία ανοίγουμε αλλά όχι μόνο δεν κλείνουν οι φυλακές αλλά αντίθετα πολλαπλασιάζεται η παραβατικότητα και η εγκληματικότητα. Κάτι δεν πάει καλά στην όλη υπόθεση. Στη φωτογραφία βλέπουμε το δημοτικό σχολείο στα Διόδια (Λοϊ).

Λαμπρόπουλος Φώτιος :

Ακρωτηριάστηκε στη μάχη Μουρκράνα

Ο Λαμπρόπουλος Φώτιος του Παναγιώτη είχε γεννηθεί στο Βλάση το 1925 και ήταν της στρατιωτικής κλάσης του 1946. Στη δεύτερη φάση του εμφυλίου στρατεύτηκε από τον εθνικό στρατό και βρέθηκε στην πρώτη γραμμή των εχθροπραξιών. Στις 11 Σεπτεμβρίου 1948 σκληρές μάχες διεξάγονταν στο ύψωμα «Βελίκα» του ορεινού συγκροτήματος Μουρκράνα ανάμεσα στο 611 Τάγμα Πεζικού στο οποίο υπηρετούσε και ο Φώτης Λαμπρόπουλος και στα αντάρτικα τμήματα. Στη μάχη αυτή θα ακρωτηριαστεί στο ένα πόδι ο Φώτης Λαμπρόπουλος.

Πήλινος ασκός του 14ου -13ου αιώνα π.Χ

Στις ανασκαφές που πραγματοποιήθηκαν στο μυκηναϊκό νεκροταφείο θαλαμοειδών τάφων στη Χώρα, και συγκεκριμένα στην τοποθεσία Κάτω Ρούγα «Άγιος Ηλίας μεταξύ των ευρυμάτων ήταν και ο πήλινος ασκός του 14ου -13ου αιώνα π.Χ. που βλέπουμε στη φωτογραφία.

Αρχαίο τρίποδο θυμιατήρι

Το τριποδικό θυμιατήρι που βλέπουμε στη φωτογραφία δεν είναι σημερινό. Βρέθηκε στον Άνω Εγκλιανό στο Ανάκτορο του Νέστορα και είναι του 13ου π.Χ αιώνα. Ήταν αγγείο που χρησιμοποιείτο σε τελετουργίες.

Το ιδιαίτερο σχολείο της Ίκλαινας

Στο φάκελο 33 του Υπουργείου Θρησκείας, με ημερομηνία 14 Νοέμβρη 1830, συναντάμε την ύπαρξη ιδιαίτερου αλληλοδιδασκτικού σχολείου στο χωριό Ίκλαινα. Δυστυχώς όμως, οι πληροφορίες μας γι' αυτό το σχολείο, είναι ελάχιστες. Είναι, όμως, φανερό ότι το χωριό Ίκλαινα ήταν από τα πρώτα χωριά της περιοχής που απέκτησε αλληλοδιδασκτικό σχολείο αμέσως μετά την απελευθέρωση από τον τουρκικό ζυγό.

Λαμπρόπουλος Δημήτρης: Ένα παλικάρι από το Μαργέλι

Ο Δημήτρης Λαμπρόπουλος γεννήθηκε και πέρασε τα παιδικά του και εφηβικά του χρόνια στο χωριό Μαργέλι. Επιστρατεύθηκε για να συμμετάσχει με τα υπόλοιπα Ελληνόπουλα στη Μικρασιατική εκστρατεία (1920-1922). Το θάρρος του και η γενναϊότητά του ήταν μεγάλη. Σκοτώθηκε αγωνιζόμενος ηρωικά για την πατρίδα, στις 8 Αυγούστου 1921 στο Τουλού Μπουνάρ της Μικράς Ασίας. Για το θάνατό του αναφέρεται η αθηναϊκή εφημερίδα «Πατρίς», στο φύλλο της 12ης Οκτωβρίου 1921.

Πέρασε τον Αχέροντα

Σε ηλικία 85 ετών πέρασε τον Αχέροντα η Κωνσταντίνα χα Κων. Καστόρα από τη Χαραυγή και πορεύτηκε στην αιωνιότητα. Η κηδεία της πραγματοποιήθηκε την 1η Ιουνίου 2010 στη Χαραυγή με την παρουσία των παιδιών της Παύλου και Ευγενίας Καστόρα, των εγγονιών της Χρήστου και Κωνσταντίνας, των λοιπών συγγενών και πλήθος κόσμου από τη Χαραυγή και τα διπλανά χωριά.